

Fjärde AP-fonden

info@ap4.se

Tillsyn enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling; granskning av efterannonsering

Konkurrensverkets beslut

Fjärde AP-fonden har agerat i strid med 10 kap. 4 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling genom att inte i tid efterannonsera upphandlingen med upphandlings-ID MT3989, Kommunikationstjänster.

Fjärde AP-fonden förtjänar kritik för sitt agerande.

Ärendet avslutas.

Redogörelse för tillsynsärendet

1. Konkurrensverket har uppmärksammat i statistik från EU:s standardformulär för upphandling, eForms,¹ att många upphandlingar inte efterannonseras. Detta leder till en bristfällig statistik avseende offentliga inköp i Sverige. Efterannonsering av upphandlingar skapar dessutom insyn och transparens avseende de offentliga inköpen.
2. Vid en genomgång av annonser och efterannonser som publicerades i annonsdatabaser 2021 och 2022 noterade Konkurrensverket att flera av Fjärde AP-fondens upphandlingar inte hade efterannonserats. En av dem var upphandlingen Kommunikationstjänster (Upphandlingen).² Den ursprungliga upphandlingsannonsen publicerades den 8 april 2022.
3. Under utredningen har Fjärde AP-fonden sammanfattningsvis angett följande. Det är korrekt att efterannonsering inte har skett i det efterfrågade fallet. Den upphandlingskonsult som Fjärde AP-fonden anlitate för att genomföra upphandlingen har av någon anledning inte efterannonserat upphandlingen. Efterannonsering har nu skett. Fjärde AP-fonden har omgående inlett en översyn av den interna upphandlingsprocessen i syfte att säkerställa att efterannonsering alltid sker på ett korrekt sätt och inom utsatt tid.³ Den aktuella upphandlingen avsåg tjänster och dess uppskattade värde uppgick till 3 000 000 kronor exklusive mervärdesskatt. Upphandlingen påbörjades innan den 1 februari 2022.⁴

Skälen för beslutet

Skyldigheten att efterannonsera

4. Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) gäller för upphandling som genomförs av en upphandlande myndighet. Med upphandling avses de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt.⁵
5. När upphandlade kontrakt eller ramavtal har tilldelats ska resultatet av upphandlingen efterannonseras senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. För upphandlingar som är påbörjade innan den 1 februari 2022 omfattar skyldigheten att efterannonsera endast upphandlingar över tröskelvärdena. För upphandlingar som är påbörjade

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780 av den 23 september 2019 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2015/1986 ("eForms").

² Upphandlings-ID MT3989, Kommunikationstjänster.

³ Handl.nr 6.

⁴ Handl.nr 12 och 15.

⁵ 1 kap. 2 § och 19 kap. 2 § LOU.

efter den 1 februari 2022 omfattar skyldigheten att efterannonsera både upphandlingar över och under tröskelvärdena. Upphandlingar som understiger direktupphandlingsgränsen behöver inte efterannonseras.

6. Bestämmelserna om efterannonsering finns för upphandlingar över tröskelvärdet i 10 kap. 4 § LOU. Vad en efterannons ska innehålla framgår av upphandlingsförordningen (2016:1162) och för upphandlingar över tröskelvärdet även i de standardformulär som regleras i genomförandeförordningen om eForms.
7. För upphandlingar av tjänster som påbörjades mellan den 1 januari 2020 och den 31 december 2021 var direktupphandlingsgränsen 615 3123 kronor. Tröskelvärdet var 1 427 377 kronor för centrala upphandlande myndigheter och 2 197 545 kronor för övriga upphandlande myndigheter.⁶

Konkurrensverkets bedömning

8. Fjärde AP-fonden är upphandlande myndighet i ärendet. Enligt vad som framkommit av utredningen påbörjades Upphandlingen efter den 1 februari 2022 och uppgick till ett värde om 3 000 000 kronor, vilket översteg såväl tillämplig direktupphandlingsgräns som tröskelvärde.
9. Av utredningen har framkommit att efterannonsering inte har skett i tid. Konkurrensverket har inte funnit skäl att utreda om efterannonsering skett vid en senare tidpunkt.
10. Fjärde AP-fonden har med beaktande av vad som anförts ovan agerat i strid med bestämmelserna om efterannonsering i 10 kap. 4 § LOU.
11. Konkurrensverket har inte funnit skäl att utreda övriga upphandlingar som granskats i ärendet vidare.

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören. Föredragande har varit enhetschefen Therése Westermark.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Hanna Witt

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1828 av den 30 oktober 2019 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU vad gäller tröskelvärdena för offentlig upphandling av varor, tjänster och bygg- och anläggningsarbeten samt för projekttävlingar samt Tillkännagivande 2020:8 om tröskelvärden vid offentlig upphandling, publicerad den 21 januari 2020.

Allmänt om Konkurrensverkets tillsyn

Konkurrensverket har i uppdrag att utöva tillsyn på området för offentlig upphandling i syfte att öka regelefterlevnaden och bidra till en effektiv offentlig upphandling.

Konkurrensverkets granskning i ett enskilt ärende kan visa att en upphandlande myndighet har agerat i strid med regelverket för offentlig upphandling.

Konkurrensverket kan då ansöka om upphandlingsskadeavgift, om förutsättningarna för det är uppfyllda, eller sammanfatta resultatet av tillsynen i ett beslut. Genom att fatta ett tillsynsbeslut kan Konkurrensverket peka på förfaranden hos myndigheten som är i strid med regelverket eller göra andra påpekanden som är motiverade.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om ni vill överklaga ska detta göras skriftligen. Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten i Stockholm men ges in till Konkurrensverket, gärna via e-post till konkurrensverket@kkv.se. Överklagandet ska ha kommit in till Konkurrensverket inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som ni begär.